

ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ОЦІНКИ «ЦИФРОВОГО КАПІТАЛУ» ДЛЯ УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСАМИ

доц. Суміна О.М., студент Євдошенко Б.

Нематеріальні активи мають визначену вартість для підприємства, хоча втілені в іншій формі ніж матеріальний і фінансовий капітал. Для деяких з нематеріальних активів за останні десятиріччя були сформовані системи вартісних оцінок (патенти, авторські права та торгові марки). Однак система оцінки інтелектуального капіталу підприємства наданого в цифровій або електронній формі потребує свого формування і подальшого вдосконалення. Поява в останні роки систем управління підприємствами на основі використання ІТ-технологій викликає необхідність перегляду показників ефективності використання усіх видів ресурсів, у тому числі і інформаційних.

Система показників повинна охоплювати чотири основних компоненти бізнес-процесів:

- фінанси (дохідність, коефіцієнт окупності інвестицій, додана вартість)
- клієнти (визначення основних клієнтів і цільового сегменту ринку)
- внутрішні бізнес-процеси, в тому числі і інноваційні
- навчання і зростання (можливість працівників, можливості системи і рівновага організації).

Фінансові оцінки і ефективність роботи з клієнтами можна віднести до «затримуючим» показникам, оскільки вони можуть бути визначені після завершення бізнес-процесів.

Однак інновації можна віднести до випереджаючих індикаторів ефективності використання «цифрового капіталу». До таких індикаторів відносять і показники навчання і зростання, так як вони відображають спроможність досягати цілей та можливостей підприємства і його підрозділів навчатися і зростати.

Процес оцінки управління «цифровим капіталом» можна представити наступними етапами: визначення можливостей, масштабування проекту, розробка оперативної моделі, формування компонентів вартості, розробка схеми оцінок, перевірка і обробка сценаріїв. На кожному етапі використовують методи об'єктивної оцінки, а не ті, які були б «приємні» керівництву підприємства. Підсумкова оцінка формується на основі чотирьох категорій: індекс капіталу відносин, індекс людського капіталу, індекс інфраструктури, індекс капіталу інновацій.

Відмінність такого підходу у тому, що окремі показники об'єднуються в інтегральний індекс на підставі якого формується ринкова вартість фірми і ефективне управління її цифровими ресурсами.